

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Tîrzilî Stepan Xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 13.03.2018 - 18.12.2020

2. *instanța de apel:* 29.03.2021 - 29.06.2021

3. *instanța de recurs:* 09.08.2021 - 25.01.2022

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 18 decembrie 2020, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, procesul penal de învinuire a lui Tîrzilî Stepan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (episodul cu partea vătămată Casa de Rugăciuni a Bisericii Creștin Adventiste de Ziua a Șaptea, situată în satul Xxxxx, raionul Xxxxx) a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

Tîrzilî Stepan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei penale în penitenciar de tip semiînchis;

În conformitate cu art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, cu stabilirea unei perioade de probațiune de 4 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că în noaptea de 12 spre 13 februarie 2018, aproximativ la ora 02:00, Tîrzilî Stepan, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns prin geam în Casa de Rugăciuni a Bisericii Creștin Adventiste de Ziua a Șaptea, situată în satul Xxxxx, raionul Cahul, de unde a sustras pe ascuns două boxe, un amplificator, un proiector video de culoarea neagră de model „ACCER”, cauzând astfel Bisericii Creștin Adventiste de Ziua a Șaptea, prejudiciul material considerabil în valoare de 28.000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale, Tîrzilî S. a săvârșit infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Tot el, în perioada 16 februarie 2018 - 02 martie 2018, aflându-se în satul Xxxxx, raionul Cahul, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns prin forțarea și deteriorarea geamului în domiciliul ce aparține lui Movradin Nicolae, amplasat în satul Xxxxx, raionul Xxxxx, de unde în mod ascuns a sustras mai multe bunuri materiale, și anume: un ferestruu de model „Stihl”, la prețul de 1.027 lei; o pătură de culoare roșie combinat cu verde, la prețul de 200 lei; zece litri de rachiu, la prețul de 450 lei; patruzeci de litri de ulei nerafinat, la prețul de 800 lei; treizeci kilograme de făină de grâu, la prețul de 300 lei; cauzând astfel părții vătămate Movradin Nicolae daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 2.777 lei.

Astfel, prin acțiunile sale, Tîrzilî S. a săvârșit infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-i stabili lui Tîrzilî Stepan pedeapsă în formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest, a menține sentința.

În motivarea cererii de apel a indicat, că:

- instanța i-a stabilit lui Tîrzilî Stepan o pedeapsă inechitabilă, nefiind apreciate circumstanțele ce țin de comportamentul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii;

- instanța de judecată nu a dat apreciere faptului, că anterior Tîrzilî Stepan a mai săvârșit infracțiuni prevăzute de art. 186 alin.(2) Cod penal, astfel se atestă că comiterea infracțiunilor pentru inculpat a devenit o deprindere, prin ce se confirmă o conduită social-periculoasă a inculpatului și lipsa de conștientizare a caracterului ilegal al faptei sale;

- anterior inculpatului i-a fost acordată o șansă în vederea corectării comportamentului său, însă acesta nu a dat dovadă de conștientizare a acțiunilor sale. Aplicarea pedepsei neprivative nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale. Doar prin executarea reală va fi atins scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 iunie 2021, a fost respins apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept privitor la chestiunile dacă infracțiunea a avut loc și dacă a fost sau nu săvârșită de inculpat, și just a făcut concluzia că, faptele penale reținute în vina inculpatului Tîrzilî Stepan au

avut loc și au fost săvârșite de către aceasta în circumstanțele descrise. La momentul judecării cauzei și pronunțării sentinței, instanța de fond corect a calificat infracțiunea pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal /furt de la Movradin Nicolae/, conform indicilor calificativi: „*Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”; și pe art.186 alin.(2) lit. c),d) Cod penal, /furt de la Casa de Rugăciuni/, conform indicilor calificativi: „*furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

Verificând aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului Tîrzilî Stepan, instanța de apel a reținut că inculpatului prima instanță i-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pe perioadă de probațiune 4 ani, pentru infracțiunea prevăzută de art. 186 alin (2) lit. b),d) Cod penal /furtul de la Movradin Nicolae/. Pe celălalt capăt de acuzare /episodul cu partea vătămată Casa de Rugăciuni a Bisericii Creștine Adventiste/ procesul penal de învinuire a lui Tîrzilî Stepan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin (2) lit. b),d) Cod penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei aplicate inculpatului Tîrzilî Stepan pe capătul de acuzare în baza art. 186 alin.(2) lit. b), d) Cod penal /furtul de la Movradin Nicolae/ instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Personalitatea inculpatului Tîrzilî Stepan, care anterior a fost tras la răspundere penală în perioada anilor 2006-2015, fiind condamnat inclusiv pentru infracțiuni similare, circumstanțe atenuante stabilite - căința sinceră, circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, a fost caracterizat negativ de către inspectoratul de poliție în anul 2018, însă potrivit caracteristicii recente de la locul de trai dânsul este caracterizat pozitiv, nu face abuz de alcool, are familie, s-a angajat oficial în câmpul muncii, are 2 copii la întreținere, a manifestat căință sinceră, a realizat consecințele negative ale faptei, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

Instanța de apel a concluzionat că, sentința de condamnare în prezenta cauză penală este echitabilă, legală, și pedeapsa individualizată va avea un efect preventiv serios, atât pentru inculpatul Tîrzilî Stepan, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni, și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile procurorului referitor la aplicarea pedepsei de 2 ani închisoare, cu executare reală în privința inculpatului Tîrzilî Stepan.

Instanța de apel a reținut că, în speța dată s-a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, evidențiindu-se în acest sens că, acesta a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a conștientizat cele comise, de la comiterea infracțiunii a trecut o perioadă foarte îndelungată (mai bine de 3 ani), toate acestea privite per ansamblu au permis instanței de fond de a conchide că, corectarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea față de ultimul a unei pedepse cu suspendarea executării pe parcursul unei perioade de probațiune de 4 ani. În general, rezultatul principal al aplicării acestei pedepse constă în aceea că, deși pedeapsa definitivă nu a fost pusă în executare, ea devine dependentă de comportamentul exemplar de care trebuie să dea dovadă inculpatul, pe perioada termenului de probațiune, în caz contrar va fi anulată suspendarea ei și se va dispune executarea reală în penitenciar.

Prin urmare, în privința inculpatului Tîrzilî Stepan nu se impune în mod imperativ executarea reală a pedepsei, or nu trebuie pus accentul pe rolul punitiv al sancțiunii în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială. Pedeapsa trebuie să fie individualizată astfel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Situația inculpatului Tîrzilî Stepan permite de a concluziona, că izolarea lui nu este o măsură necesară și echitabilă în coraport cu personalitatea acestuia și fapta comisă. Or, pronunțarea unei sentințe de condamnare constituie un avertisment sever pentru inculpat, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei constituie o măsură adecvată care va duce la corectarea inculpatului și va asigura scopul pedepsei penale.

În consecință, instanța de apel a reținut, că la caz nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului, iar sancțiunea închisorii, cu suspendarea executării acesteia, după cum a fost stabilită de către prima instanță, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Cu atât mai mult, de la săvârșirea infracțiunii de furt de la Movradin Nicolae a trecut mai bine de 3 ani, perioadă în care Tîrzilî Stepan nu a mai săvârșit nici o infracțiune, și acest fapt este un indiciu elocvent, că inculpatul Tîrzilî Stepan și-a reevaluat propriul comportament, putând fi reeducat fără executarea reală a pedepsei cu închisoarea. Aflarea acestuia în continuare pe parcursul a 4 ani de probațiune sub supravegherea organului de probațiune și sub riscul punerii în executare reală a pedepsei cu închisoarea, în cazul încălcării obligațiilor sau săvârșirii de noi infracțiuni, constituie un factor educativ destul de serios pentru a-l determina pe Tîrzilî Stepan nu doar să respecte și în continuare formal legea penală, dar și să reușească realizarea propriei sale integrări în societate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar declarat de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, care nu agravează situația inculpatului, prin care să fie dispusă executarea de către Tîrzilî S., condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.

186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, a pedepsei de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- instanțele de judecată eronat au ajuns la concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, dispunând suspendarea executării pedepsei aplicate cu închisoare, deoarece la stabilirea modului de executare a pedepsei inculpatului Tîrzilî Stepan, instanțele de judecată nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și de scopul pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 61, 75 Cod penal;

- la stabilirea pedepsei, atât instanța de fond, cât și cea de apel au interpretat eronat regulile de individualizare a pedepsei penale, au liberat neîntemeiat pe inculpat de pedeapsa penală aplicând prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a exectării pedepsei penale cu închisoare;

- în cazul dat, soluția instanței de apel este una pripită și nejustificată, deoarece pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială;

- instanța de apel a ignorat aceste criterii de individualizare a pedepsei, deoarece nu a studiat multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele prezentate;

- ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite și anume că, inculpatul a comis o infracțiune care conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave; personalitatea inculpatului și anume că materialele caracteristice anexate la cauza penală denotă faptul că, potrivit revendicării în privința inculpatului au mai fost intentate 14 cauze penale, ce denotă că inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală în perioada anilor 2006-2015, fiind condamnat inclusiv pentru infracțiuni similare; la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d.44, 45); la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d.44), însă potrivit caracteristicii eliberate de IP Cahul, ultimul se caracterizează negativ (f.d.49), iar potrivit caracteristicii eliberate de Primăria satului Vadul lui Isac raionul Cahul, ultimul se caracterizează satisfăcător;

- de către instanța de fond a fost identificată în calitate de circumstanță agravantă, conform art. 77 alin. (1) lit.a) Cod penal, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară;

- comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii și anume că, chiar dacă inculpatul a recunoscut faptele imputate și se căiește sincer, circumstanțele date nu demonstrează că, inculpatul într-adevăr a conștientizat gravitatea infracțiunilor săvârșite și s-a pornit pe calea corijării, conchide că urmează a fi casată decizia instanței de apel, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, și urmează a fi dispusă executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane;

- săvârșirea unor infracțiuni anterioare, inclusiv repetate pe categorii de infracțiuni de atentare la patrimoniu, demonstrează faptul că, inculpatul, nu a conștientizat pe deplin efectul scontat al legii penale și urmează să suporte pedepse aspre pentru faptele imputate, iar recunoașterea vinovăției și repararea pagubei sunt argumente ce reflectă atitudinea inculpatului față de infracțiunile comise, dar nu reduce din gravitatea infracțiunilor săvârșite care sunt incluse în cazierul judiciar al condamnatului;

- reieșind din motivele și metodele comiterii infracțiunii, inculpatul se prezintă a fi o persoană social – periculoasă și doar privarea de libertate va putea îngădi societatea de la manifestarea unor acțiuni de acest gen din partea lui Tîrzilî Stepan.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Turculeț M. în numele inculpatului a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia este întemeiată și legală, iar pedeapsa aplicată inculpatului corespunde principiului proporționalității și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din norma supra menționată rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În recursul declarat, procurorul, invocă de drept temeiurile de casare stipulate la pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Tot din conținutul recursului declarat, rezultă că autorul acestuia își exprimă dezacordul în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilite inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, adoptând soluție eronată în acest sens, fără a pătrunde suficient în esența

problemei de fapt și de drept, fără a fi elucidate obiectiv toate circumstanțele cauzei la individualizarea pedepsei inculpatului.

Analizând decizia atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei sunt neîntemeiate, la adoptarea cărora nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțelege cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, Colegiul penal lărgit menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și de personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

În prezenta cauză supusă judecării, se atestă că procesul penal de învinuire a lui Tîrzilî Stepan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (episodul cu partea vătămată Casa de Rugăciuni a Bisericii Creștin Adventiste de Ziua a Șaptea, situată în satul Xxxxx, raionul Xxxxx) a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților. Totodată, Tîrzilî Stepan a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, precum cea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Din conținutul părții descriptive a hotărârilor adoptate, la capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, instanțele

de fond au ținut cont de faptul că, infracțiunile comise de Tîrzilî S., conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod de procedură penală, fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, inculpatul în ședința de judecată a recunoscut pe deplin vina, a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale. De personalitatea inculpatului Tîrzilî Stepan, care anterior a fost tras la răspundere penală în perioada anilor 2006-2015, fiind condamnat inclusiv pentru infracțiuni similare, circumstanțe atenuante stabilite - căința sinceră, circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, a fost caracterizat negativ de către Inspectoratul de poliție în anul 2018, însă potrivit caracteristicii recente de la locul de trai, dânsul este caracterizat pozitiv, nu face abuz de alcool, are familie, s-a angajat oficial în câmpul muncii, are 2 copii la întreținere, a manifestat căința sinceră, a realizat consecințele negative ale faptei, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află. Prin urmare, i-au stabilit pedeapsă cu închisoare, pe termen de 2 ani, pedeapsă aplicată în limitele prevăzute de lege.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și resocializa se poate de concluzionat, că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune.

În speța dată, instanțele de fond, au ținut cont de faptul că, acesta a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a conștientizat cele comise, de la comiterea infracțiunii a trecut o perioadă foarte îndelungată (mai bine de 3 ani), toate acestea privite per ansamblu au permis de a conchide că, corectarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea față de ultimul a unei pedepse cu suspendarea executării pe parcursul unei perioade de probațiune de 4 ani.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanțelor de fond, Colegiul penal lărgit consideră, că instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea soluției în partea stabilirii pedepsei inculpatului, nu au ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și incorect au conchis de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, în privința vinovatului.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul remarcă că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În viziunea Colegiului lărgit, instanța de apel insuficient a abordat condițiile ce vizează persoana infractorului și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

La capitolul persoana celui vinovat - instanțele trebuiau să efectueze o analiză amplă a personalității infractorului, să dispună de date referitoare la calitățile fizice și psihice ale celui vinovat manifestate prin fapta comisă, în perioada premergătoare săvârșirii faptei prejudiciabile și după săvârșirea acesteia, în timpul judecății (aspectele social – psihologice, nivelul de instruire școlară, studiile, activitatea social utilă/muncă, comportamentul, mediul familial, intelectual, caracterul, temperamentul, vârsta, factorii care influențează sau pot influența conduita lui generală, antecedentele ș. a.), aceste circumstanțe pot fi stabilite prin prezentarea documentelor necesare.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel, a reținut că acesta a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a conștientizat cele comise, de la comiterea infracțiunii a trecut o perioadă foarte îndelungată (mai bine de 3 ani), fără a ține cont de faptul că, conform revendicării (f.d.41 v. II), inculpatul anterior de nenumărate ori a fost tras la răspundere penală în perioada anilor 2006-2015, fiind condamnat inclusiv pentru infracțiuni similare, totodată conform sentinței Judecătorei Leova din 25.11.2016, a fost modificată sentința Judecătorei Ceadâr Lunga din 11 mai 2015, prin care inculpatul a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, termenul executării fiind redus, total 2 ani 6 luni și 15 zile, în baza Legii cu privire la amnistie din 29.07.2016, **fiind eliberat la data de 10.10.2017.**

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) lit. g) Cod de procedură penală, se consideră ca neavând antecedente penale, persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave – dacă au expirat 2 ani după executarea pedepsei.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, inculpatul a comis infracțiunile în cauză în anul 2018, antecedentul penal nefiind stins, în urma condamnării prin sentința

Judecătoria Ceadâr Lunga din 11 mai 2015, în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, infracțiune mai puțin gravă.

Totodată, instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că, în cauză a fost stabilită circumstanța agravantă prevăzute de art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, a fost caracterizat negativ de către inspectoratul de poliție în anul 2018, totodată potrivit caracteristicii recente de la locul de trai, dânsul dă dovadă de o purtare satisfăcătoare.

Având în vedere cele menționate și acel fapt că, inculpatul anterior a mai comis mai multe infracțiuni similare, se atestă faptul că, comiterea infracțiunilor, pentru inculpatul Tîrzilî S., a devenit o deprindere și o modalitate de conviețuire în societate, astfel instanțele de judecată oferindu-i anterior posibilitatea corectării, prin aplicarea pedepselor inclusiv și privative de libertate, inculpatul nu și-a făcut concluziile respective, pentru evitarea comiterii pe viitor a faptelor infracționale, săvârșind din nou infracțiuni mai puțin grave.

În opinia Colegiului, deși la caz au mai fost reținute circumstanțele precum că, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, a conștientizat cele comise, de la comiterea infracțiunii a trecut o perioadă foarte îndelungată (mai bine de 3 ani), s-a angajat oficial în câmpul muncii, are 2 copii la întreținere, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, instanța de recurs reține că, circumstanțele în cauză au stat și la baza stabilirii pedepsei inculpatului, ținând cont de prevederile art. 78 Cod penal, efectele circumstanțelor atenuante și agravante, totuși aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru ca inculpatul să beneficieze de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de personalitatea acesteia, care anterior a mai comis infracțiuni, le fel comițând infracțiunile în cauză, antecedentele penale nefiind stinse, inclusiv caracteristicile negative și satisfăcătoare a acestuia.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în prezenta speță, nu va avea un impact scontat asupra atingerii scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În acest sens, fiind întemeiate argumentele procurorului, precum că, săvârșirea unor infracțiuni anterioare, inclusiv repetate pe categorii de infracțiuni de atentare la patrimoniu, demonstrează faptul că, inculpatul, nu a conștientizat pe deplin efectul scontat al legii penale și urmează să suporte pedeapsă aspră pentru fapta imputată.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarat de procuror și constată că, concluziile instanțelor de fond, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea pedepsei reale cu închisoare, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, ca fiind eronate și neîntemeiate, și din aceste considerente o va exclude. Totodată, nu se va considera faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului, deoarece ca agravare a situației condamnatului se subînțelege situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsa

prevăzută de sancțiuni, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuă; situații de învinuire care esențial, după circumstanțe reale, diferă de cea de la început sau orice altă modificare a învinuirii, ce afectează dreptul inculpatului la apărare.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis în partea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, cu casarea parțială a hotărârilor primei instanțe și celei de apel, în această parte.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 iunie 2021 și sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 18 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Tîrzilî Stepan Xxxxx**, în partea modului de executare a pedepsei, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Tîrzilî Stepan Xxxxx, se consideră condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui **Tîrzilî Stepan Xxxxx**, **de calculat din momentul reținerii.**

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 24 februarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Plămădeală Ghenadie